

Vi trodde vi skulle være godt innenfor, da vi ifjor på denne tid forutsa: "Næste jul, den vil bli feiret i fred!" Som alle optimisters tidligere spådommer under krigen, slo også denne feil. Mange begynte allerede ved krigsutbruddet i 1939 å gi de allierte en tidsfrist på i høiden et par måneder for Nazitysklands tilintetgjørelse. Denne "to måneders"-mentalitet har holdt seg kontinuerlig gjennom hele krigen - og idag raser den villere og grusommere enn noensinde i sitt sjette år. Ikke desto mindre feirer vi denne femte krigsjul med samme optimisme. Vi kan gjøre det fordi vi vet den vil bli den siste, skjønt mere enn "et par måneder" kan det meget mulig ta før naziveldet fullstendig er slått til jorden. At seiren er i sikte - ja slett ikke langt borte - det er imidlertid aldeles sikkert.

Hva som vil hende i det året som står for døren, er det naturligvis umulig å uttale seg om. Etter som det gamle året var iferd med å ebbe ut, rykket krigen nærmere og nærmere våre egne grenser, og de siste dager av oktober ble norsk jord atter en gang forvandlet til krigsskueplass. Det er rimelig å anta at året 1945 vil forvandle nye og større deler av vårt land til krigsteater. Om så skal finne sted, vet vi at de allierte landgangstropper ikke skal kjempe alene. Den norske overkommando har en rekke ganger rettet opprop til "hjemmestyrkene" om å holde seg i ro inntil signalet for offensiv blir gitt. Og nu står de der, utolmodige og kamplystne, klar for å sette alle krefter inn på tilintetgjørelsen av de tyske okkupanter. Som våre styrker i Storbritania vil de blindt lystre alle ordrer som blir stedt ut av overkommandoen, så ikke den samme ulykke som rammet Hellas -anarkiet- også vil bli oss til del.

I Nordnorge lærer vi på egen jord atter de tyske nazibanditter å kjenne fra deres virkelige side. I sitt raseri over å være slått gjennom åpen kamp, brenner og plyndrer de fullstendig en hel landsdel. Befolkningen blir behandlet på den mest brutale måte og truet på livet tvunget til å reise med tyskerne sydover. Denne forbrytelse kunne komme til utførelse nettopp fordi den rammede landsdel ikke var forsynt med hjemmestyrker. I de øvrige deler av landet står slike styrker beredt til med alle midler å forhindre ethvert fiendtlig forsøk på å forvandle Syd- og Mellomnorge til en ruin.

Det er sansynlig at tyskerne ikke vil anerkjenne våre styrker og henrette tilfangetatte enheter. En slik framferd fra tyskernes side vil imidlertid anspore til ytterligere innsats, idet det da kun gjeller å kjempe eller dø. Forøvrig vil det ikke bli nølt med å gripe til samme forholdsregler overfor tilfangetatte enheter fra motstanderen styrker. Dersom våre fiender ikke kan møte oss til arlig kamp, men myrder medlemmer av de fullt lovlige militære organisasjoner, betrakter vi dem ikke som soldater, men som forbrytere. Forbrytere som skal utryddes i samme antall som de myrder våre menn!

Ikke bare våre vepnete styrker må være klar for øket innsats i 1945. Alle nordmenn -fattige som rike- må være rede til å yte selv de største offer når som helst i det året som står for døren. Den norske regjering i London og dens underavdeling i Norge -Hjemmefrontens Ledelse- sender ut sine ordrer og paroler, og disse må i framtiden etterkommes uten den minste nølen. Enhver som ikke lystrer vil bli trukket til ansvar etter krigen. Enkelte av hjemmefrontens paroler har for mange nordmenn kostet store offer, og i løpet av det kommende år må alle være rede til å bære en slik byrde. Hjemmefrontens ennu uprøvete kampmiddel "folkestreik"- vil kanskje engang bli proklamert, og da gjeller det at ingen faller fra!

Det er enkelte av våre landsmenn som ikke har noe videre å glede seg til i 1945. Det gjeller i første rekke dem som fullt og helt har stillet seg til fiendens disposisjon og deltatt i terroriseringen av vårt folk. Avstraffelsen av disse forredere er allerede begynt i likvideringen av angivere, men de fleste vil måtte vente intil krigens slutt på sin straff. Så har vi de stripete og svartebørshandlerne, som i sin lyst på å tjene penger ikke har følt skrupler ved å være med på utsugingen av sitt egen land. Derpå har vi dem som under hele kri-

FOLKESTREIK

På foregående side har vi så vidt berørt begrepet "folkestreik", men noen nærmere orientering omkring dette kampmiddel har vi ikke gitt. Nedenfor gir vi derfor endel opplysninger:

Folkestreik er hele folkets totale og solidariske innsats i kampen. Når Hjemmefrontens ledelse proklamerer folkestreik, dødlegges hele arbeidslivet. Foruten at fabrikkene og samferdselsmidlene stanser, stenger alle kontorer og butikker. Både sjefer og underordnede holder seg hjemme. Lærerne møter ikke på skolen osv. De meget få nødvendige undtak vil det bli gjort rede for når folkestreik proklameres.

Folkestreik vil bare bli benyttet i nødsfall, fordi skadevirkningene også rammer oss selv. Men det er visse ting vi nå ikke kan tåle. Da bruker vi folkestreik. Militær mobilisering eller utskrivning av tilsvarende karakter, mord på gisler, deportasjon av nordmenn til Tyskland under slike forhold at de utsettes for lidelse og død, er omstendigheter som vil kunne utløse folkestreik.

Følgende punkter må bemerkes:

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens Ledelse.
2. Ordren utsendes gjennom den fri presse og over London radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse eller vår lovlige regjering.
4. Forbered deg om mulig på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. Også vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon. Utdmerket er det om det kan skaffes tørrmelk eller boksmelk til spebarna.

(Forts. s. 1): gen har vært "gode jøssinger", men som straks det gjelder å gi en håndsrekning har all verdens undskyldninger liggende parat.

De skal alle sammen få sin velfortjente straff, men denne straff skal finne sted under fullst ut lovlige former. La ikke nag og hat ta overhånd under oppgjøret. Ingen må på grunn av personlige følelser la seg forlede til å begå krigsforbrytelser. Omstendighetene vil framtvinge at enhver krigsforbryter - hvem det enn er - blir straffet, enten ugjerningen skjer mot forredere eller andre. Med lov og rett vil vi sørge for å gjøre opp vårt mellomværende med dem som har sviktet sin oppgave.

Vi vil straffe strengt, men rettferdig!

Det er utvilsomt tunge tider som venter oss i det år som står for døren, men de tyngste er likevel tilbakelagt. De tider da vi uten å kunne røre en finger måtte være vitne til okkupasjonsmaktens og naziforbryternes overgrep. De tider da en feig overfallsmann i bevisstheten om ikke å utsette seg for noen fare myrdet og pinte gode nordmenn. Engang i 1945 - antagelig på foråret - vil det bli slutt på disse tilstander. Da vil norske styrker atter gripe til våpen og gjøre godt igjen noe av all den urettferdighet som i løpet av de siste fem år har funnet sted. Den dag gjelder det at enhver setter alle krefter inn!

EN MANN I DANMARK hadde en papegøye som hele dagen ropte til de forbipasserende på dansk: "Død over tyskerne!" En dag kom en tysk offiser forbi som forsto dansk og styrtet inn til papegøyens eier, satte etter beste Gestapomønster revolveren mot brystet på ham og forlangte at papegøyen skulle avlives. Mannen som ikke hadde noe valg gjorde som tyskerne sa, men klaget senere på dagen sin hød for byens prest. Denne hadde en papegøye som liknet den avdøde som to dråper vann.

Næste dag kom offiseren atter forbi og så da til sitt raseri at fuglen framdeles satt over døre, men uten å gi fra seg en lyd. Han nærmet seg langsomt papegøyen og forsøkte å provosere den ved å hviske: "Død over tyskerne!" Papegøyen, som var blitt vekket, åpnet det ene øyet og sa stille og salvelsefullt: "Amen, måtte Herren høre deg, min sønn!"

KAN DE FORSTÅ hvorfor nazipropagandaen hyler slik opp hver gang tyskerne vinner noen kilometer terreng og tar endel fanger? At de allierte gjenerobret hele Frankrike og satte ca. 1 million tyskere ut av spillet, det spilte jo ingen rolle.

HJEMMEFRONTENS LEDELSE OG PAROLENE

Den norske hjemmefront har under praktisk talt hele okkupasjonen vært ledet i kampen gjennom en stadig strøm av paroler, men det har aldri vært kjent hvem som står bak disse parolene. Først ivår, da tyskerne rettet det uhyggelige anslag mot den norske ungdom, trådte "hjemmefrontens ledelse" åpent fram. Hva og hvem betegnelsen "hjemmefrontens ledelse" representerer, var imidlertid like dunkelt. Inntil denne ledelse nylig gav nedenstående orientering omkring seg selv og de paroler den sender ut. Samtidig har ledelsen samarbeidet retningslinjer for hjemmefrontens kamp i en rekke såkalte kampbud.

Hva er en parole? Parolen er en iordholdsordre som fastslår hvilken holdning en skal innta i en bestemt situasjon.

HVORFOR MÅ VI HA paroler? I kampen mot våre fiender kan vi bare greie oss når vi kjemper samlet og under disiplin. Parolen er det kommandoord som ordner rekkene, det er den som gjør at vi også i vår sivile kamp kjemper som en arme og ikke som en uordnet masse. Parolen er samtidig uttrykk for fellesskapet mellom alle gode nordmenn. Den styrker de svake ved å stille dem i rekkene av faste og djerpe. Den gjør at fienden ikke vet hvor han skal slå til, fordi alle står likt. Parolen er grunnlaget for vår front. Dersom du er en av dem som gjerne vil gå dine egne veier og ikke har forstått krigens krav til solidaritet, la se deg tilbake og tenk over hvor vi hadde stått om det norske folk som helhet ikke hadde samlet seg om parolene fra H.L. (Hjemmefrontens Ledelse).

Hvor hadde vi stått om ikke lærerne hadde sluttet opp om parolen som gikk ut på ikke å medvirke til noen nazifisering av skolen, om ikke foreldrene hadde fulgt parolen om ikke å sende barna til Ungdomstjenesten? Våre barn og vår ungdom hadde da i mer enn tre år vært under farlig nazistisk påvirkning. Vil noen idag våge å påstå at dette ikke hadde satt spor, og det spor som aldri ville kunne utslettes. Hvor hadde vi stått om vi ikke mannjevnt hadde sluttet opp om parolen mot sambandene? Ville det norske folk hadde vært innkrevet i nazistiske organisasjoner. Quisling hadde dannet sitt riksting, og vi hadde forlenget vært trukket inn i krigen på tysk side. -Hvor hadde vi stått om vi ikke hadde hatt parolen mot arbeidsinnsatsen? Tyskerne hadde motstandslost kunnet utskrive vår arbeidskraft til innsats mot vårt eget folk og mot våre egne allierte. Hvordan ville disse ha sett på oss når krigens regnskap skal gjøres opp? Og hvordan ville

vi ha sett på oss selv? -Hvor hadde vi stått om vi ikke hadde hatt parolene mot AT og mobiliseringen? Ikke bare den ungdommen som nu nektet å la seg mobilisere, men også andre årsklasser hadde idag vært under våpen. Noen av dem ville alt være satt inn på østfronten, resten ville være tvunget til å dekke den tyske retrett i Nordnorge.

Hvordan blir parolen til? Hvis en rekke forskjellige grupper tok seg til å sende ut paroler, ville det bare gått avsted. Parolen forutsetter en fast, anerkjent ledelse på samme vis som en hær må ha sin enhetskommando. Hos oss er det H.L. eller ledelsen i en av hjemmefrontens undergrupper som gir parolene. I siste fall skjer det etter de retningslinjer som er trukket opp av H.L. og i nøye samråd med H.L. -Hvor det oppstår en situasjon som krever en ny parole, blir saken drøftet av representanter for de befolkningslag som særlig blir berørt. H.L. er på forskjellig vis stadig i kontakt med folk fra hele landet. Når det er tid til det kan derfor hundreder av nordmenn være rådspurt om parolen. Vi kan trygt si at behandlingsmåten er så demokratisk som mulig under de nåværende forhold.

Hva er H.L.? Det er rimelig at det norske folk gjerne vil vite litt mer om den ledelse som dirigerer kampen mot våre fiender; men ingen er mer vitebegjærlig enn Gestapo. Det er derfor ikke stort som kan opplyses. Hjemmefrontens arbeides av en rekke aktive grupper sammensatt av menn og kvinner fra alle befolkningslag. De har forskjellige oppgaver, men et felles mål. De vil hver på sitt område gjøre den ytterste innsats for å gjenreise vår frihet og selvstendighet etter Grunnloven. De tror på demokratiet, hater nazismen og er lojale mot konge og regjering. Det er H.L. Hvordan er din stilling til parolene? H.L. er idag det norske folks og den norske regjerings representant hvor det gjelder motstanden mot fienden her hjem-

v v v

HJEMMEFRONTENS PAROLER SKAL ETTERKOMMES!

me. Det er derfor ikke en privatsak om en vil følge parolene eller ei. Den som trosser eller til og med motarbeider

parolene, stiller seg dermed på våre fienders side og vil få sitt oppgjør etter krigen.

K a m p b u d

1. Du skal ikke la deg mobilisere av fienden under noesomhelst påskudd.
2. Du skal ikke la deg innregistrere til "Nasjonal arbeidsinnsats" eller gi oppgaver over registreringspliktige. Sørg for å holde deg unda, så de ikke får tak i deg.
3. Du skal ikke la deg innregistrere eller møte til AT. AT er idag en nazi-organisasjon som når som helst kan gjøres om til en militærorganisasjon.
4. Du skal ikke la deg innregistrere eller møte til borgervakt. Blir du hentet av politiet, skal du komme deg unna ved første anledning. Borgervaktene er gisler i tilfelle sabotasjehandling. Commandotroppene har ordre om ikke å ta hensyn til borgervaktene.
5. Du skal ikke la deg tvinge til å gå på nazimøter. Dette er et av nazistenes viktigste midler til å bryte frontmoralen, og de som møter blir tatt til inntekt for NS-propagandaen. Støtt svake
6. Du skal ikke delta eller være tilskuer ved offentlige idrettsstegner, men hold deg i form.
7. Du skal ikke sende dine barn til NSUF (Ungdomstjeneste).
8. Du skal gjøre klart at du ikke betrakter deg som medlem av noen nazistisk organisasjon. Du mottar ikke til-litshverv, betaler ikke kontingent og nekter å godta pålegg fra samband eller foreninger av samme art.
9. Du skal ikke søke noen offentlig stilling. Heller ikke skal du frivillig eller tvunget ta arbeide etter arresterte, avsatte eller suspenderte tjenestemenn. Nazistene har satt seg som mål å nazifisere de offentlige etater ved å fjerne de beste nordmenn fra sine stillinger. Blokaden har virket som en sterk bremse mot nazifiseringen.
10. Hver mann som direkte eller indirekte er tvunget til å arbeide for tyskerne, skal bruke all sin omtanke på å arbeide sent og dårlig. Den som uten å være tvunget av omstendighetene stiller produksjonsmidler, varer eller arbeidskraft til fiendens rådighet, kjemper på fiendens side sammen med NS. La ham merke hva du mener om ham.

11. Du skal aldri glemme at vi er i krig, og at krigen gjelder vår eksistens som nasjon og vår rett til å leve som fri mennesker. Du skal være beredt til å bringe de samme ofre som soldatene og siviltbefolkningen i de allierte land daglig bringer.

12. Du skal følge de paroler som blir gitt, likegyldig hvilke trusler som blir brukt, og du skal gjøre ditt til at også dine nærmeste følger dem. Vær sterk og gjør andre sterke.

13. Du kan bli stillet overfor en situasjon hvor det ikke foreligger noen skreven parole. Utsett da avgjørelsen til du har talt med gode menn. Bry deg ikke om de tidsfrister makthaverne setter. I siste instans skal du følge den parole som den nasjonale samvittighet foreskriver.

14. Du skal forberede deg på å hjelpe våre soldater og våpenbrødre under befrielsen av vårt land. Hver mann og hver kvinne har sitt område og sine spesielle kunnskaper som kan komme til nytte. Søk råd om hva du skal gjøre.

15. Du skal etter beste evne hjelpe alle dem som kjemper mot fienden herhjemme, enten det nå gjelder opplysninger, mat eller husly.

16. Du skal på alle måter hjelpe dem som er rammet av krigen.

17. Det er din plikt å holde deg best mulig underrettet om det som skjer. For den som virkelig ønsker det, er dette ikke vanskelig. Det er også din plikt å meddele det du lærer til andre.

18. Du skal av all din makt motvirke fiendens propaganda mot våre allierte.

19. Du skal ta den risiko som er nødvendig for å løse din oppgave; men bruk all din omtanke for å gjøre risikoen minst mulig. Vær ikke nysjerrig eller løsmunnet. Mange tusen nordmenn sitter idag i fengsel på grunn av unødig snakk

20. Du skal forberede deg på å fylle din plass i et fritt Norge. Vårt land vil da trenge din fagdyktighet, din arbeidsglede, din disiplin og din lojalitet.

0-----0

----- v V v -----

VÆR IKKE NYSGJERRIG ELLER LØSMUNNET !

DE SOM UNDERSKRIVER DØDSDOMMENE I NORGE
-- OG DERES HJELPERE --

Inntil den siste tid har hjemmefronten mistet 272 gode nordmenn ved henrettelser som offisielt er kungjort av tyskerne. Dertil kommer flere hundre som er skutt under aktiv innsats, henrettet uoffisielt, pint ihjel eller lidt en langsom død i tyske fengsler. Mellom 7 og 8.000 norske menn og kvinner sitter som tyske fanger i fengsler i Norge mens et lignende antall befinner seg bak piggetræsperinger i Tyskland. Mange av dem har vært sperret inne i årevis. Tallet på dem som har vært i tysk fangenskap for kortere eller lengere tidsrum går opp i flere titusener.

En mengde av våre landsmenn har vært utsatt for pinsler av en sådan art som er fullstendig vanvittig i sin grusomhet. Enkelte har fått brukket armer og ben, andre er blitt lagt på lange "strekkebrett" og fått alle ledd i kroppen trukket fra hverandre, atter andre er blitt bundet fast til peler og pisket eller slått ihjel. Flere tusen tyskere - og norske quislinger med - er direkte medansvarlig i de forbrytelser okkupasjonsmakten har gjort seg skyldig i, men i særdeleshet tre personer vil tre i forgrunnen når regnskapet med de tyske krigsforbrytere i Norge skal gjøres opp. Det er tre personer som har som levebrød å underskrive dødsdommer over skyldige eller uskyldige norske patrioter. Tre personer som selv snart skal stilles opp foran eksekusjonspelotoner på samme sted som de tidligere har stillet opp våre myrdede landsmenn.

REDIESS. Rikskommisaren for det okkuperte Norge, Joseph Terboven, er Obergruppenführer i SS. Han tilhører den politiske organisasjonen, Allgemeine SS, og har ikke selv kommandoen over Gestapo- og SS-styrkene i Norge. Han har en "Höhere SS und Polizeiführer" ved sin side, politigenerala Wilhelm Rediess, som er øverstbefalende for Gestapo, alle SS- og politistyrker i Norge og tidligere også i Finland.

I nazipressen gjør den lange tittel foran navnet Rediess mest inntrykk: "der höhere SS- und Polizeiführer Nord, SS-Obergruppenführer und General der Polizei". Før Rediess kom til Norge i 1940 var han sjef for Gestapo og SS i de nordøstlige bydeler av Berlin. I disse arbeiderkvarter hadde nazistene sine værste fiender i Tyskland, og det sier en god del om mannens karakter og nervestyrke at han ble plassert nettopp der. De som er kommet i kontakt med ham i Norge er enige i at han er en meget brutal og hensynsløs nazist. Når han er nødsaget til å opptre offentlig, er hans taler oppstykket, og de dommer som undertegnes av ham er grusomme i sin ordknappe brutalitet. Rediess er en trofast læregutt til Himmler - han elsker rå brutalitet. Han er stor og kraftig, fet, noe mer enn 40 år gammel, altså jevngammel med Terboven, og han ligger ikke tilbake for denne når det gjelder å tømme begre. Sammen bor disse to herrer på Skaugum, kronprinsparets bolig. Etter undtagelsestilstanden i september 1941 ble Rediess utnevnt til Obergruppenführer som fortjeneste for vel utført arbeid.

FEHLIS. Under seg har Redies en lang rekke høiere SS-offiserer, som leder Gestapos daglige arbeid. Det er unge hensynsløse karer, typiske representanter for den nye herreklassen i Tyskland. Sjef for det norske Gestapo er politifører Fehlis. Han er en helt annen type enn den firkantede, brutale Rediess: elegant og lys, i 30 års alderen og preget av en arrogant intelligens. Han har gått i Heydrichs skole, og om han ikke behandles med underdanig respekt, blir han hissig og rasende. Fehlis har uten tvil sadistiske tilbøiligheter og har mangfoldige ganger ledet forhør med fanger som er blitt torturert. Også Fehlis avanserte etter undtagelsestilstanden i 1941.

FEHMER. Fehlis har vært sjef på Viktoria Terrasse, Gestapos hovedkvarter, under hele okkupasjonen. Den mann som ved siden av ham fortjener mest avsky og hat blandt nordmenn er Kriminalrat und SS-Hauptsturmführer Fehmer. Han er sjef for Gestapos avdeling for kontraspionasje og har utarbeidet materialet for de fleste dødsdommer over norske patrioter - enten nu anklagen har gått ut på "forbindelse med fiendtlig makt" eller "forberedelser til på ulovlig vis å forlate

v v v

T A U S H E T S P A R E R N O R S K E L I V !

landet". I Fehmers avdeling finner en de brutaleste Gestapomenn i Norge -typer som søker sine like i de værste gangsterfilmene. Fehmer derimot er selv ganske elegant, høi og flott med et skarpskåret ansikt og knapt mer enn 35 år gammel. Han tilhører heller ikke den aller almindeligste type av gestapomenn som bare kan skrike og sparke. Han slår gjerne av en munter prat med de politiske fangene, men hans "venlighet" er kattens lek med rotten. Et spennende spill for å lokke ofret ut på glatt is. I likhet med Fehlis er Fehmer gjerne tilstede ved de spesielle forhør hvor tortur anvendes, og han er langt ifra en passiv tilskuer.

GESTAPOS STYRKER I NORGE. Det er meget vanskelig å fastslå hvor store politistyrker tyskerne har i Norge for tiden. De har vært store men siden 1942 i avtagende. Det virkelige Gestapo har imidlertid neppe noen gang talt mer enn 1.000 mann, derav har omkring en tredjedel vært forlagt i Oslo og resten fordelt over hele landet. Dette tall virker ikke særlig imponerende, og det er vanskelig for dem som ikke har levet under okkupasjon å forstå at styrken er tilstrekkelig til å undertrykke et helt folk. Men her kommer den samlede tyske militærmakten inn. Bak Gestapo står alltid i siste instans den tyske militærmakt, selv om visse rivninger forekommer mellom de politiske og militære lederne. Selv om Wehrmacht avskyr Gestapos skrekkmotoder for "gjennomføringen av den politiske nyordningen", så er det Wehrmachts bajonetter som gjør det mulig for Gestapo å opprettholde sin terror. Det hender til og med at soldater fra Wehrmacht stilles til Gestapos disposisjon når de store aksjoner skal gjennomføres. Det har ikke vært brist på den tyske vilje i å organisere et fullstendig Gestaponett over hele Norge, men mannskapet har manglet. Alt ettersom krigen utviklet seg og motstanden stivnet til på alle fronter, kom tyskerne i et håpløst dilemma. De behøvde flere soldater til kamponene og mere politi for å holde de okkuperte folk nede. Ja, de behøvde endog mere politi i selve Tyskland. Gestapo måtte derfor avsa folk.

FORREDERNE HJELPER TIL. Den eneste mulighet for tyskerne til å klare seg var å organisere hjelpestyrker blandt quislingene i de forskjellige land. I Norge arbeides det etter følgende retningslinjer:

- 1) Organisering av et nazistisk norsk politivesen som skal hjelpe Gestapo.
- 2) Samarbeide med NS, hvis medlemmer tjenestegjør som angivere.
- 3) Bevepning av norske nazistyrker etter samme system som det tyske SS.

Men det gikk snart opp for tyskerne at quislingene var for få og svake til å gjøre noen virkelig tjeneste. Derfor ble de unge tyske politistyrkene som ble sendt til fronten erstattet med gamle og syklige frontkjempere.

I løpet av 1943 kunne det konstateres at forsøkene på å nazifisere det norske politi ikke var tilstrekkelig framgangsrike, og som følge av at ikke det tyske politi ikke opprettholdt sin opprinnelige styrke, har Gestapo i den senere tid sett seg nødsaget til å sette inn quislingavdelingene som tyske polititropper på hjemmefronten. Quislingene er dermed i høi grad -ikke bare som angivere- årsak til at mange gode patrioter har mistet liv og frihet i Norge.

A D V A R S E L !

H.L. meddeler at det tyske sikkerhetspolit og Reichskommisariat den 13. november lot begynne trykking av et lite hefte som består av engelsk propaganda. Det skal trykkes i et opplag av 50.000 og sansynligvis både bunkevis og enkeltvis spres blandt gode nordmenn. Etter en tid vil de så sette igang razziaer og arrestasjoner blandt dem som har sendt skriftene videre istedet for å levere dem til politiet. Trykkingen finner sted i A/S Oslo Trykk, Akersgata 76.

I forbindelse med ovenstående innskjerpes at ingen tar imot illegale skrifter på annen måte enn gjennom vanlige kanaler. Knytt ingen ny forbindelse uten at du kjenner vedkommende meget godt. Skulle det hende at du får ovennevnte eller virkelig illegale skrifter i posten, gå da ut fra at det er en felle og betenk deg ikke med å levere dem til politiet!

v v v

DE LØSMUNNEDE ER ANGIVERENS KILDE!

H A I E N E

"Jeg ville heller være helt svart enn stripet, jeg,
"sa negeren, han så en "norsk" entreprenør."

A. Andriksen, harpist.
Tidligere "Tidens Tegn", p. t. London.

Det er vel noen og hver som har truffet den "norske" entreprenør, eller "jøs-
sång"-forretningsmannen som dessvære er -eller var- nødt til å arbeide for fi-
enden. ("De vet, mot bajonetter nytter ingen ting!"). Han ferden på høifjellsho-
teller, på byens barer -der han får den tredje drinken, eller han har hytte på
landet og stort lager av skråtobakk. Han er svartebørsens beste kunde og har
skapt en pen liten ekstraintekt for fattige innehavere av brennevinskort, som
heller ofrer drammen i stedet for å ta arbeid for tyskerne. Svært ofte har han
nemlig en merkelig tørst som ikke all verdens dobbeltrensede later til å kunne
slukke, hva det nu enn kan komme av. Ja, for han har en ypperlig samvittighet og
er en strålende patriot hvor en enn treffer ham. Særlig i tiden etter El Alamein
og Stalingrad fikk en øinene opp for dette. Han kan ikke nok prise lærere, pres-
ter og menigmann for den kampen de fører, som ikke kan bringe dem annet enn sult
og nød. Dessvære er han ikke i den stilling at han har kunnet delta i kampen på
samme måte. ("De vet, revolveren for brystet og alt ansvaret!")

Like etter 9. april 1940 var det naturligvis ikke så greit for mange. Det så
fortvilet ut for mange av de store forretningene. De sto der med sine funksjo-
nærer og arbeidere og visste ikke hva de skulle gjøre. Krigssituasjonen så håp-
løs ut, og det forekom en at det ville være vannvidd å la hele landets nærings-
liv ende i kaos ved å opprette en 100 % front av passiv motstand.

Den gang var det jo også meningen at landet skulle bygges opp. De bombede byer
skulle gjenreises og nye livsviktige industrier grunnlegges. Det var rimelig at
entreprenører og forretningsfolk ble interessert. Store lønninger og fete for-
tjenester lokket. Det ble det reneste kappløp nordover for å arbeide på anlegg.

Det varte imidlertid ikke lenge før vi oppdaget at det slett ikke var landet
som skulle bygges opp igjen. Det ble heller ikke noe av de livsviktige industri-
er og gjenoppbyggingen av de bombede byer for det norske folk. Det ble flyplas-
ser, hvorfra tyskerne kunne bombe norske skib i Nordsjøen og Ishavet, befest-
ningsanlegg som skulle knuse alle våre håp om at befrierne noen gang skulle
komme iland, Brakkeanlegg hvor fienden til enhver tid kunne forlegge sine divi-
sjoner, sprengstoffindustri til å ødelegge norske og allierte verdier og ta nor-
ske liv i kampen innen- og utenfor landets grenser, og det ble næringsmiddelfa-
brikker som skulle ta seg av vår matproduksjon og sikre den for Tyskland. Det
ble et arbeid som utelukkende gikk ut på å smi våre egne lenker og rydde vei-
en for den fullstendige nød og elendighet for oss selv.

Dette ble de med på disse "norske" entreprenører og forretningsfolk. Det ble
for fristende med de lett tjente penger. Mange forlot dog båten i tide da de
forsto hvor det bar. Mange andre tenkte mer på de lett tjente penger enn på lan-
det og avslørte seg som de "haiere" de er. Det er dessvære ikke bare slike som
alltid vil opptre som "konjunkturhaiere" i lignende situasjoner, de bærer ofte
gode gamle forretningsnavn. De har imidlertid ikke undsett seg for å melde alt
"utsolgt" til sine gamle norske kunder, fordi det var mer å tjene og flere for-
deler å oppnå ved å la alt gå til tyskerne.

Det er forresten meget som tyder på at de ikke føler seg helt sikre lenger,
disse "haiene". De sitter der med hendene fulle av penger og vet ikke sin arme
råd. Så forsøker de å plassere dem i hoteller, bygårder, bondegårder eller bedrif-
ter som står på grunn av krigen. Dette kan de gjøre fordi det dessvære er mange
som har måttet realisere sine virkelige verdier, folk som ikke har villet være
med på å tjene blodpenger på sitt lands ødeleggelse.

I sin usikkerhet blir mange likevel sittende i sine gode stillinger og mener
deres utvendige "jøsning"-forhold skal være god nok beskyttelse for dem. Men de
har grunn til å føle seg utrygge! Deres virksomhet er hele tiden blitt nøie

v v v

INGEN ARBEIDER FRIVILLIG FOR FIENDEN!

ER DE EN Q U I S L I N G -
OG ØNSKER DE DEM TIL SVERIGE?

Etter hvert som krigen nærmer seg sin avslutning, synes enkelte av våre "lands menn" jorden begynner å brenne under føttene. De lider ofte av søvnløse netter og fablør om å komme seg ut av landet. Dessværre er det imidlertid stor mangel på reisebrosjyrer for vårt naboland, hvorfor vi nedenfor gir endel orienterende opplysninger:

Når De som norsk flyktning er kommet til Sverige, avgjør myndighetene om De er quisling eller ikke. Det er det norske flyktningkontor som i praksis foretar den politiske gruppering av flyktningene, men selvsagt har svenskene selv den avgjørende myndighet. Dersom De tilfeldigvis skulle være så uheldig å være en quisling, kan De dessværre ikke bli tildelt norsk flyktningpass, men istedet blir De utstyrt med et svensk såkalt "fråmlingpass". Dette pass-spørsmål er imidlertid bare en legitimasjonsak som intet har å gjøre med den egentlige sortering. Nordmennene har sitt eget rettskontor som avgjør hvem som skal regnes og behandles som nordmenn og hvem som skal få etiketten "quisling". Quislingene deles inn i tre kategorier. Dersom De tilhører den første gruppen, vil De i en viss utstrekning få Deres bevegelsesfrihet innskrenket og bli stillet under politioppsikt. Ofte kan De også bli henvist til et bestemt distrikt hvor De må oppholde Dem. Der må De likesom andre flyktninger sørge for Dem selv og søke Deres utkomme. De må finne Dem i at mange behandler Dem som rottent egg og i krigsviktige industrier har De ikke tilstrekkelig tillit til å få arbeide.

Dersom De tilhører den andre gruppen er det adskillig værre. Det er folk som har vært endel engasjert i quislingregimet uten direkte å ha gjort seg skyldig i forbrytelser. Tilhører De denne gruppen risikerer De å bli internert og sendt til leiren Helsingmo i Helsingland. Hører De til den tredje gruppen, kan De være aldeles viss for å få plass i denne leir inntil krigen er slutt. Noe mer vil imidlertid ikke skje foreløpig.

De kan være forvissnet om at De ikke vil mangle selskap av likesinnede dersom De er quisling og akter Dem til Sverige. Mellom 700 og 800 norske flyktninger har fått utlevert "fråmlingpass", ikke bare medlemmer av NS, men også stripete entreprenører, tidligere tyske oppkjøpere, visse advokater o.l., som selvsagt også går under betegnelsen "quislinger". Mere enn halvparten av disse personer befinner seg i leiren i Helsingmo, hvor det også bor endel dansker.

Når krigen er slutt, vil samtlige quislinger i Sverige bli utlevert norske myndigheter, og da bærer det tilbake til gamlelandet igjen. Dersom De er quisling og ønsker Dem en Sverige-tur, bør De derfor skynde Dem å fatte Deres beslutning om oppholdet skal bli av noen særlig varighet.

HAIENE (Forts. s. 7): fulgt og vil etter krigen bli ytterligere gransket. Ved smarte overføringer tror de å kunne berge de kapitaler, som ikke er deres egne, men stjålet av folket. Den som blir grepet i å gjemme bort disse blodpenger, skal måtte angre at han ikke frivillig leverte dem tilbake!

Det er mange som er i samme båt som de haiene vi har behandlet ovenfor. Vi har forretningsfolk fra en rekke andre bransjer, sakførere som etter beste evne varetar deres interesser, lastebileiere som røt høi betaling stiller sine transportmidler til fiendens disposisjon og flere. De er alle sammen "gode jøssinger"; men vil etter krigen ikke undgå det alvorlige oppgjør som venter samtlige hai-er!

ARSAK OG VIRKNING. En av de første flyvende bomber slo ned i et hus i Sydengland, hvor en mann nettopp var iferd med å bade. Huset ble ødelagt, men mannen reddet. Han satt fremdeles i sitt badekar med en meget forundret mine. "Jeg forstår ikke hvorledes det skjedde," sa han. "Jeg trakk bare proppen ut av karet, og så sprang hele huset i luften."

v v v

ENHVER SOM FRIVILLIG ARBEIDER FOR FIENDEN ER EN QUILING!

NORDMENN I MONTGOMERYS ARME.

Norsk løytnant forteller om kampene i Frankrike.

Nordmenn var med å knuse den såkalte Atlanterhavsmur. Ikke bare fra luften, men også fra land. De deltok i jakten på restene av von Kluges arme gjennom Belgia og Nederland.

Idag står de i Tyskland!

Antallet nordmenn i Montgomerys annen britiske arme er ikke så stort. Men nesten alle er offiserer. Det er derfor et ikke lite antall menn og salver de daglig dirigerer mot våre undertrykkes siste skanser.

En av disse norske offiserene ble såret nord for Caen og ble etter å ha kommet ut av et hospital i England intervjuet av "Norsk Tidend". Navnet hans må på grunn av familien hjemme være en hemmelighet. Han vil også selv være anonym; han ser nemlig på seg selv som en alminnelig, norsk soldat som har fått oppfylt hele den norske armets brennende ønske: Å komme i kamp med tyskerne.

"Nazister er nazister hvor MAN ENN TREFFER DEM"

-Vi landet ikke med de første troppene, forteller løytnanten, men det forhindret ikke at kampene begynte praktisk talt med en gang vi hadde satt foten på stranden. Det var ikke anledning til å vende seg gradvis til kamptummelen.

-Virket det rart å sloss i Frankrike?

-Nei, hvorfor det? Nazister er nazister hvor man enn treffer dem. Personlig behøver jeg ikke ha snøfjell rundt meg for å forstå at jeg sloss for Norge.

-Disse første timene i Frankrike, var det ilddåpen Deres?

-Jeg vet ikke riktig hva jeg skal svare på det. Jeg sloss mot tyskerne først på Åndalsnes og siden i Nordnorge, men kampene i Frankrike var likevel noe helt nytt. Vi fikk bruk for alt vi hadde lært - og litt til.

Løytnanten har fallskjermvingen på den ene armen. Men til venstre på brystet har han en distinksjon eller orden som vi ber ham fortelle litt om:

-Jeg var ved en polsk fallskjermavdeling i to måneder. Da vi var ferdig med vår utdanning, dekorerte den polske sjefen oss med dette merket. De vil se en mengde nordmenn med det

DE FØRSTE TIMENE I FRANKRIKE

Litt etter litt kommer han på gli, og fram av hans fortelling stiger bildet av de første timene i Frankrike:

-Vi hoppet ikke ut over Frankrike. Vi kom sjøveien og vasset iland. De tyske kanonene skjøt praktisk talt kontinuerlig og langt fra dårlig. Det som forresten gjorde sterke inntrykk på meg da og siden når det gjaldt de tyske våpen, var tyskernes seksløpete bombekastere. Når bombene skytes ut, høres det ut som om mange elefanter brøler. Engelskmennene døyte dem hurtig til "Sobbing Sisters" - de gråtende søstre.

Senere har dette våpen fått andre og mindre pene navn. Når det brer i aksjon kaster en seg uvilkarlig ned, og ikke sjelden gjør en det så grundig at auksiktsuttrykket står igjen i bakken.

DE TYSKE SOLDATENE

De fleste tyske soldater som vi kom i kontakt med, kjempet herdt til linjene deres var gjennombrutt. Etter det reagerte de forskjellig. De eldre årsklasser ga opp når den militære situasjon var håpløs. Hitler-Jugend derimot var absolutt fanatikere. Flere ganger fant vi sårede, yngre nazister som hadde smurt gult stoff i ansiktet for å se ut som lik. De hadde krøpet inn mellom andre døde og lå der med halvåpne øyne og ventet på en sjanse til å skyte høiere offiserer.

Jeg så et tilfelle hvor dette nær lykkedes for en av disse fanatikerne. Et "lik" reiste seg plutselig og løftet geværet mot en brigadegeneral. Tyskeren var imidlertid for svak til å fullføre sitt forsett, og han brøt sammen før han hadde fått geværet i stilling. Senere da vi undersøkte ham, fant vi at hele den ene siden var et sammenhengende sår.

-Forhørte De noen av disse tyskerne?

-Det var ikke mitt arbeid. Jeg tilhørte INGENIØRVÅPENET HVOR JEG HADDE min egen tropp. Da to av offiserene i en rekognoseringsenhet ble drept, ble jeg beordret til å ta den ens plass.

SPYDODDEN PÅ DEN BRITISKE ARME

Vår hovedoppgave var å undersøke terrenget og trekke opp de beste ruter for de etterfølgende tropper med deres ma-

v V v

DU SKAL IKKE LA DEG INNREGISTRERE ELLER MOTE TIL BORGERVAKT!

teriell. Ganske naturlig førte det til at vi streifet meget omkring, og på den måten kom vi hyppig i kontakt med sivilbefolkningen.

Landsbyene deres var ødelagt - først av de retirerende tyskere, senere av oss. Vi møtte derfor ingen overstrømmende vennlighet. Et typisk trekk i bildet var mangelen på ungdommer. De var enten krigsfanger eller på slavearbeid i Tyskland. Vi så heller ikke noe til FFI, den franske hjemmearmeen, som andre steder ytet en slik verdifull hjelp til de framrykkende tropper.

Det mest interessante var å se spydodden på den annen britiske arme gi de tyske divisjonene dødelige sår. Foruten de vanlige tanks med grovkalibrede kanoner hadde vi tanks med flammekastere. Tykk eller tynn olje - alt ettersom det passet - ble lagt som et flammeteppes over de tyske stillinger. Resultatet uteble heller ikke. Rottene ble brent ut.

"Flying Dustbins" - de flyvende søppelbøtter - som engelskmennene kaller en ny sort bomber som skytes ut fra tanks, og som har en hittil ukjent gjennomslagskraft, var også meget effektive. I sluttfasen av kampen om Caen spilte alle gamle og nye våpen sammen som et gigantisk, men vel avstemt orkester.

SLAGET OM CAEN

Slaget om Caen var hovedfasen. Det var 7 uforglemmelige uker. Begge parter kastet alt inn; tyskerne hadde gjort hvert hus til et fort og alle stillinger var blitt spekket med kanoner og "Sobbing Sisters". På en rekke steder lå tyske Tigertanks nedgravet, og det var ikke bare tale om en linje med fortifikasjoner. Briter som hadde vært med ved El Alamein og Cassino, framholdt at Caen var den hardeste nøyten de hadde støtt på.

Churchills og Montgomerys besøk virket meget oppmuntrende i den tiden da

V HUSK DIN TAUSHETSPLIKT! V

OGSÅ UNDER åpningen av Scheldemunningen var nordmenn med. Et par hundre norske soldater deltok i landsettingen på Walcheren og hevdet seg ypperlig. Tapene blandt dem var store, men likevel lavere enn gjennomsnittstapene. Etter harde strider måtte den tyske kommandant på Walcheren overgi seg med restene av sin garnison. Det var særskilt stor begeistring blandt nordmennene da kommandanten ble tatt tilfange, idet han tidligere har deltatt i besttelsen av vårt land. Hans navn er Daser og han fungerte i sin tid som Ortskommandant i Skien.

GENERAL MONTGOMERY sa engang: En av de største forskjeller mellom den tyske og den britiske soldat er at førstnevnte ler av andres ulykke, den sistnevnte bare av sin egen.

v v v

DU SKAL VARE BEREDT TIL Å BRINGE DE SAMME OFRE SOM VARE SOLDATER!

begge parter bare lå og skjøt på hverandre.

En kveld formørket flystyrkene våre rett og slett solnedgangen. Noen minutter senere var vi vitne til historiens inntil da største luftangrep: En liten stripe med land fikk 3.000 tonns bomber. Det var som om hele område ble forvandlet til en eneste stor støvsky. Inne i Caen ble vi forresten møtt av et deprimerende syn. Tyskerne hadde ikke gidet begrave de briter og kanadiere som falt der på D-dagen.

TYSKERNES BOOBY-TRAPS

Etter Caen var det betydelig lettere. Iallfall helt til jeg ble slått ut.

-Hvorledes foregikk det?

-Bataljonsjefen min ga ordre til at en slottlignende bygning skulle undersøkes. Jeg samlet folkene mine og bega meg avsted. Vi fant det store huset evakuert og begynte å gå gjennom det fra kjeller til loft. Huset hadde blandt annet det største bibliotek jeg har sett. Merkelig fant vi ingen booby-traps.

-Hva er booby-traps?

-Det er uskyldige gjenstander som ved hjelp av en snor står i forbindelse med sprengstoff. Det er iallfall en form for booby-traps.

Da karene ikke fant noen av disse innretninger, begynte de å bli mindre forsiktig, og inne i et skur hvor det lå en mengde automatvåpen, plukket de opp det ene etter det andre. En av dem trakk fram et gevær. Jeg så snoren bak det og kastet meg ned idet eksplosjonen kom.

-Ble De hardt såret?

-Jeg fikk splinter i begge armene, bena og brystet. Først lå jeg på et sykehus i Bayeux. De kunne nemlig ikke flytte meg den første uken. Siden ble jeg fløiet til England.

-Hva er planene nå?

-Jeg håper å bli friskmeldt en av de første dagene. Da berer det så hurtig som mulig tilbake til fronten igjen.

"DET RYKER AV MOTOREN, KOM DEG UT BRENNFORT!"

Norsk flygeløitnant måtte nødlande bak tyskernes stillinger, men ble tatt opp av en polsk panservogn og brakt i sikkerhet.

I løpet av den siste tid har de norske Spitfiresquadrons i vest bombet mål like bak fronten, for det meste i Nederland. Spitfiren er ikke akkurat bygget for bombing, men i mangel på tyske jagerfly må den finne seg i å "legge egg" den også. Målene kan være tyske batteristillinger, troppekonsentrasjoner eller som i nedenfor behandlede tilfelle tyske skib som lå i den lille nederlandske havnebyen Ternuzen, som senere er erobret av de allierte. Tyskerne i dette området kjempet med ryggen mot havet hadde vistnok planer om å evakuere sine tropper sjøveien, da de anså slaget om Scheldemunningen for tapt. Polske tropper som opererte i området lå omkring 10-15 km. syd for byen.

-Vi nærmet oss målet i omlag 9.000 fots høide, forteller en flygeløitnant som på dette toktet hadde en meget dramatisk opplevelse. Like før vi kom over havneområdet stunte vi ned mot skibene samtidig som vi trykket på knappen og pepret i vei med kanoner og maskingeværer. Vi slapp bombene og trakk flyene opp igjen. Ned så jeg vannsøiler stige opp, et skib ble faktisk løftet opp av vannet, andre bomber igjen eksploderte langs med kaia. I en ring om byen så jeg de velkjente blinkene fra bakken: tyskerne svarte på vårt angrep med kraftig luftvernild. De svarte røkdottene gle på begge sider forbi flyet mitt. Det så ut til at de skulle bomme denne gangen også.

-Nettopp som jeg skulle sette kurs hjemover hørte jeg et aldeles forferdelig smell inne i cockpiten. Motoren begynte å fuske, jeg var blitt truffet. Jeg kalte opp Winco (populært for Wing Commander) over radioen. "O.K., hopp ut", svarte han. Det er nå for ergelig å måtte hoppe ut innenfor de tyske linjene og sansynligvis bli tatt tilfange. Motoren på flyet mitt tenkte sikkert det samme, for plutselig begynte den å gå noenlunde normalt igjen. Jeg haltet etter de andre så godt jeg kunne, men herligheten varte ikke lenge. Da vi krysset den nederlandsk-belgiske grensen nordøst for Gent begynte motoren igjen å fuske, som om den med de siste kreftene sine ville varsle meg om at "nå orker jeg ikke mere". Så stoppet den plutselig, og alle forsøk jeg gjorde for å få liv i den var til ingen nytte.

-Jeg måtte se til å komme meg ned, enten ved å hoppe ut eller ved å nødlande på et flatt jorde som det jo fins nok av i Nederland. Jeg bestemte meg for det siste. Det ville gi meg en sjanse til å gli ennu adskillige kilometer mot våre egne linjer. Jeg var dessuten ikke helt sikker på hvor våre tropper sto, for noen linje i ordets egentlige betydning fins det jo ikke. Jeg valgte ut et jorde og satte flyet ned. Jeg hadde kanskje glidd i to sekunder da hoire ving satte seg fast i en grøft. Flyet brastanset idet det ble kastet rundt, og til tross for at jeg var godt bundet fast til setet slo jeg hodet mot reflektorsiktet. Jeg svimte av og husker ingen ting før jeg hørte en stemme over radioen: "Det ryker av motoren, se å komme deg ut brennført". Det var Winco. Jeg krabbet ut av cockpiten og opp på venstre ving. Plutselig hørte jeg hvislingen av maskingeværkuler og jeg kunne tydelig se de røde tracerne. Tyskerne hadde sett meg. Jeg hoppet ned fra vingen, løp over jordet bort til en kornaker hvor jeg gjemte meg.

-Kameratene mine kretset i lav høide rundt meg med den følge at tyskerne innstilte skytingen for ikke å røpe stillingene sine. Etterpå viste det seg at kameratene mine slett ikke hadde lagt merke til at jeg ble skutt på, de ville bare forvise seg om at jeg var all right.

-De gjorde en siste runde og så forsvant de en etter en i horisonten. Det ble helt stille. Jeg tok av meg det hvite silkesjerfet og tørket blodet av pannen. Jeg hadde uten tvil nødlandet i ingenmannsland. Etter en halv time hørte jeg en skarp og kraftig motorur. Nå kommer en tysk tank og henter meg, tenkte jeg. Jeg tittet forsiktig fram. Jeg var reddet! Det var en "armoured car" med en hvit stjerne malt på siden. "Get in quickly", ropte en fra panserbilen. Jeg var ikke sen om å følge denne oppfordringen. (Forts. neste s.)

v v v

VÅRE SOLDATER KJEMPER DAGLIG MED LIVET SOM INNSATS. HVA HAR DU OFRET?

Det viste seg at jeg var kommet ombord i en rekognoseringsvogn tilhørende en polsk avdeling. Sjefen, en polsk major, fortalte at han hadde sett flyene kretse i lav høide, så han skjønnte det var noe galt på ferde. På tilbakeveien måtte vi gjennom en skog som ennå var besatt av tyskerne. I voldsomt tempo kjørte vi langs med en smal vei, mens polakkene med maskingeværene til begge sider skjøt inn i skogen og slengte ut håndgranater. Tyskerne besvarte ilden, men ilden prelet av på de tykke panserplatene. "Mopping up operations", kommanderte sjefen.

- På en førstehjelpstasjon sydde en polsk lege igjen såret mitt. Så gikk det videre til det polske hovedkvarteret hvor jeg fikk spise og drikke så mye jeg orket. De polske soldatene er prektige karer. Jeg kunne ikke fått en bedre behandling på min egen squadron. Jeg ble kjørt til en belgisk flyplass og fløiet tilbake til den norske stasjonen. Da jeg satt i vår egen messe var det bare fem timer siden jeg nødlandet.

M Ø T E T I T Å K E N

En historie fra virkeligheten

Tidlig på ettermiddagen hadde avdelingsøsteren pr. telefon meddelt oberst Rutgers Beekman i de Forenede Staters arme, at hans sønn befant seg etter omstendighetene bra og skulle opereres umiddelbart.

Både den eldre og den yngre Beekman befant seg i Storbritania; faren tjente ved Eisenhowers stab, sønnen var løytnant i flåten. Den unge mannen var tidligere på dagen blitt ført til London med fly, hardt såret.

Obersten hadde bedt om å få se sin sønn, men fått beskjed om at det ikke kunne skjé. Han fikk ikke engang komme til sykehuset, da det bare kunne hisse opp sønnen.

- Men han behøver jo ikke engang få vite at jeg er der.

- Han kunne merke Deres nærhet, svarte søsteren. Vi ringer så snart operasjonen er over.

Slik gikk det til at oberst Beekman nu gikk rastløs fram og tilbake i sin lille bolig og bare ventet, ventet. Men så endelig ringte det på telefonen igjen. Operasjonen var over. Kunne obersten komme?

Han styrtet ned trappene. Men da han var kommet ut på gaten, oppdaget han at det hadde lagt seg en tykk, gul tåke o-

ver London. Nåja, sykehuset lå jo bare noen kvarter fra hans bolig! Det var imidlertid tilstrekkelig langt til at han mistet retningen og gikk fullstendig feil. Tåken og i tillegg mørkeleggingen skulte gaten og bygningene og bare med nød og neppe kunne en skille ut de ensomme fotgjengere som med usikre, søkende skritt lette seg fram.

- Jeg er en amerikansk offiser, ropte han. Min sønn ligger på St. Gregorys Hospital. Er det ingen som ---

En hånd ble strakt ut, grep hans arm og han hørte en røst som sa: "Kom bare med, sir!"

Den ukjente førte ham gjennom tåken -- venstre, høire, venstre igjen, rundt hjørnet. En veldig bygning ruvet opp i tåken over ham. "Nu er De fremme, sir!"

Oberst Beekman takket den barmhjertige samaritan og begynte å gå opp trappen. Da han var kommet noen skritt vendte han seg plutselig og ropte: "Men hvordan i all verden kunne De finne fram i tåken?"

- Det var ingen kunst," lød svaret. Jeg er blind. Begge øynene. Dünkerque, sir.

Hurtig forsvant den ukjentes skikkelse i tåken.

HUSK DIN TAUSHETSPLIKT!

STATSMINISTER 'CHURCHILL' er en jovial herre, alltid opplagt for en spøk. Hans tilfredse, runde ansikt er vel kjent av alle. Noen venner oppfordret engang Churchill til å se deres lille baby "som lignet ham på en prikk". Det er ikke så merkelig, svarte statsministeren, alle små barn ligner meg.

Da Eden på etteråret 1943 reiste til Moskva, forhandlet han underveis med den daværende tyrkiske utenriksminister Menemendjoglu, som var kjent for sin tyskenvennlige innstilling. Før Eden dro avsted, oppsøkte han Churchill for å motta de endelige instruksjoner. - "Hva skal jeg si til tyrker'n?" spurte han. Churchill trakk på skuldrene, og Eden måtte gjenta sitt spørsmål. - "Fortell dem," svarte så Churchill endelig, "at nu er det snart jul."

JAN MAYENS KRIGSHISTORIE

De fleste nordmenn er kjent med hvilken rolle Spitsbergen har spillet under krigen og hvilke krigshandlinger som har funnet sted der. Hvilken rolle den vesle norske øya Jan Mayen har spilt har imidlertid inntil den siste tid vært ukjent. Denne lille øya ligger 555 sjømil fra Tromsø og isolert fra omverdenen som den er har den likevel hatt adskillig betydning under krigen, nemlig som meteorologisk stasjon. I fire år har de norske styrkene som har vært stasjonert på Jan Mayen levd under de vanskeligste forhold - i stadig kamp med naturen, utsatt for arktiske stormer av utrolig styrke og truet av angrep fra tyskerne. Helt til den siste tid har det vært hemmelig hva som egentlig har funnet sted der oppe. Jan Mayen har vært betegnet som "øya X".

Da Norge ble okkupert i 1940, arbeidet fire norske meteorologer på denne øya, som i 1929 kom under norsk overhøyhet. De alliertes fly- og flåteenheter krevde regelmessige varmeldinger fra Jan Mayen. Flere norske og britiske ekspedisjoner ble derfor sendt ut for å besette øya, men på grunn av de usedvanelig, vanskelige forhold der oppe, var det først den femte ekspedisjonen som maktet å gjennomføre oppgaven. De andre hadde måttet vende tilbake med uforrettet sak. Den 10. mars 1941 fikk ekspedisjonen den snøklede toppen av det 2.500 meter høye Beerenbergfjellet - det høyeste i Nordeuropa - i sikte.

Gjennom en råk i isen kom man inn til land og kunne losse utstyret. I lange tider var karene opptatt med å slepe utrustning og forråd av alle slag over isen, oppover de bratte skrentene langs kysten og flere kilometer innover i landet gjennom ulendt fjellterreng til en gammel fangsthytte hvor ekspedisjonen skulle holde til.

Så snart radiostasjonen var satt opp begynte utsendingen av åtte værrapporter pr. dag til Storbritania. Påskekvelden 1941 sto tolv soldater på en knaus og betraktet de tre små fartøyene som smøg seg ut gjennom isen på hjemtur til England. Selv ble de igjen, overlatt en uviss skjebne.

Den første kjenning med tyskerne fikk de noen dager senere da tyske rekognoseringsfly viste seg over øya. Dette var innledningen til "Luftwaffes" daglige visitter med bombing og maskingeværild. Men ingen av de tolv ble såret. To måneder senere satte to norske fartøy atten mann til iland. De bygde hytter av sibirisk drivtømmer som de fant på stranden. Den 22. juli kom det enda flere soldater og større forsyninger. Samtidig kom det moderne luftvernkanoner og mannskap til dem.

Etter slitet den første sommeren kunne karene på Jan Mayen innrette seg mere komfortabelt. Når været tillot det, konkurrerte de på ski eller jaget isbjørn. Skinnen av den første bjørnen de fikk, sendte de til kong Håkon.

ANGIVERE. Det er denn norske regjerings hensikt å stille alle nazister og stripete for lov og rett etter krigen og fritt lar dem legge alt fram til sitt forsvaret før de får sin dom. I enkelte tilfeller kan imidlertid regjeringen ikke vente til etter krigen med slike tiltak; det er tilfeller da det dreier seg om angivere. Disse elementer vil mange ganger gjøre alt for megen skade dersom det ikke øyeblikkelig blir tatt forholdsregler for å få dem uskadeliggjort. Etter at de forskjellige saker er gjennomgått på det grundigste av en utnevnt komite, blir derfor de farlige angivere dømt til døden og visse styrker får i oppgave å henrette dem. Disse henrettelser finner som følge av de vanskelige omstendigheter sted på gater, i leiligheter eller hvor som helst hvor det er mulig å komme i kontakt med forbryteren. En rekke angivere har på denne måten allerede fått sin dom og straff. Andre vil utvilsomt følge etter.

Det innskjerpes at personer som er vitne til slik likvidering av angivere, hurtigst mulig fjerner seg fra stedet, slik at de ikke blir tatt av politiet og avpresset opplysninger. Dersom en skulle være så uheldig å bli trukket inn som øyenvitne, gjelder det selvsagt at en har sett minst mulig.

Det har dessværre vært nødvendig for hjemmefrontens folk å gripe inn like overfor "jössinger" som ikke kan dy seg for å snakke om forskjellige ting. Heldigvis har det - så vidt vi er kjent med - ikke vært nødvendig å gå til de mest ytterliggående skritt. I framtidige tilfeller, hvor det skulle vise seg å være nødvendig, vil det imidlertid ikke bli nølt med å benytte seg av likvidering når det gjeller å stoppe alvorlig snakk.

ENHVER LØSMUNNET VIL BLI BETRAKTET SOM ANGIVER!

KRIGSNYHETER PR. 22/12

For en uke siden satte von Rundstedt igang en voldsom motoffensiv sydøst for Aachen med en innsats av 15 divisjoner, hvorav 6 panserdivisjoner. Etter et par dager brøt han gjennom de amerikanske linjer som i dette avsnitt var svake. På flere punkter har tyskerne trengt videre fram, erobret byene Mondschau og Malmedy og trengt inn i Belgia til en dybde av 50 km. Lenger syd har de trengt over grensa til Luxemburg ved Echternach og nådd Consdorf. Offensivens hovedmål er byene Liege, Antwerpen og Luxemburg. I de par første dager hadde offensiven god framgang, men etterhvert er amerikanske reserver trukket til området og på enkelte steder stanset den opp, andre steder sinket den sterkt. General Eisenhower har uttalt at den tyske bevegelse ikke representerer noen fare, men an må ikke gjøre regning med at amerikanerne makter å demme den opp før om noen dager. Allierte eksperter har uttalt at offensiven mangler "tyngde" til å kunne representere noen fare.

Den 3. amerikanske arme har hatt en del framgang og nordvest for Saarlautern drevet tyskerne omtrent helt ut av Dillingen. -- Den 7. amerikanske arme har rensset praktisk talt hele nordre Elsas for fiender og trengt inn i Pfalz på en 30 km. bred front. Nordvest for Wissenburg står de inne i Siegfriedlinjen, som de hamrer kraftig løs på.

Luftoffensiven mot mål i Tyskland fortsetter i samme veldige målestokk som tidligere.

Russerne har sluttet ringen tettere om Budapest og på bred front trengt inn i Sydslovakiet. Operasjonene i Ungarn skrider ikke så hurtig fram som for kort tid tilbake.

I Athen raser kampene videre mellom briterne og de opprørske styrker. Britene har av hensyn til befolkningen ført en meget hensynsfull krig, men den 20. desember varslet general Scobie at angriperne som intensitet skulle bli umulig. Fra og med igår morges kl. 9 ville alle ELAS-styrkenes batterier som fortsatte med skytingen bli tatt under ild av britiske kanoner, fly og krigsskib. Sivilbefolkningen ble av den grunn oppfordret til å holde seg minst $\frac{1}{2}$ kilometer borte fra alle opprørsbatterier. Etter dette ultimatum stilnet kampene av igår. Britene bespiser daglig 80-90.000 personer i Pireus og levnetsmidler er også blitt sendt til Athen etter at Pireus-Athenveien er ryddet for opprørere.

I Italia har den 8. britiske arme erobret Faenza og rykket et godt stykke forbi byen.

I Stillehavet er nu all organisert motstand opphørt på Leyte. Amerikanerne har gjort ny landgang på Mindorøya i Filipinene og tatt hovedstaden San Jose, hvorpå de har rykket langt innover øya. Japanerne har påny mistet flere hundre fly og en rekke skib. -- I Burma har kineserne erobret Bhamo og britene nærmer seg i Vestburma Akyab.

HANDGRANATER som kastes med gummistriker er en av de siste amerikanske "oppfinnelser" i krigsteknikken. Det er slangene i bilringene som amerikanerne bruker, og det er klart at anvender man gummi som slynge, kan det bli ganske store avstander granatene rekker over. Taktikken ble første gang anvendt i en liten by ti kilometer nord for Metz under gatekamper.

VÅR TIDS HELTER. Den kinesisk-amerikanske flyver Art Chen hadde alene tatt opp kampen med tre japanske jagerfly og klart å skyte ned et av dem, da han merket at ammunisjonen hadde tatt slutt. Han styrtet ned på det ene av de to gjenverende fly, rammet vingen, hoppet ut i fallskjerm og landet like ved vraket av sitt eget fly. Ved et merkelig treff var en av mitraljøsene uskadd og han bar denne 12 km. tilbake til sin basis hvor han traff general Chennault. Art Chen rakte fram mitraljøsen og spurte: "Kan jeg få et nytt fly til denne her?"